

Tider i Landet med skarpe Modsætninger, den Art Modsætninger, som i ikke ringe Grad er oparbejdet ved de to sidste Aars Politik herhjemme. Hvis en saadan Udvikling fortsættes, saa at Modsætningerne virkelig blev skærpet Dag for Dag og Aar for Aar, da kunde jeg tænke mig, at man paa den ene Side fik private Korps at den Art, som i det Ludendorffske Autoritetsprincip ser det sande Grundlag for et Samfund, paa den anden Side private Korps, som var Tilhængere af den direkte Aktion, der forkyndes af Trotzky og hans Meningsfæller i Rusland. Hvis man fik en saadan passende Skare af private Korps stillet op overfor hinanden, ja, saa vilde det maaske blive mindre hyggeligt for mindre krigerske Medborgere indenfor dette Lands Grænser. Det er ikke, fordi jeg tror, der er megen Risiko derfor, jeg tror, det afgørende her er selve dette, at man maa indrette sig paa ikke at have en saadan privat Militærorganisation, som fører Tanken tilbage til svundne Tider med helt andre militære Forhold end dem, vi kender i moderne Dage.

Med Hensyn til Behandlingen af Mandskabet ønsker jeg at sige, at Regeringsforslaget giver paa intet Punkt Grundlag for en Forandring deraf. Der er i det intet, der peger fremad i Forholdet mellem Mandskab og Befalingsmænd. Et væsentligt Fremskridt mener jeg i den Henseende er sket ved den Retsplejelov, som er gennemført, jeg haaber, der maa kunne naas noget gennem en ny militær Strafferet, men jeg lægger anderledes Vægt paa, om man fra vore ærede Modstanderes Side vil optage et Forslag, som vi har stillet om en Art Civilraad, 15 Repræsentanter for Rigsdagens forskellige Retninger, som sammen med tilforordnede fra Militæretaterne kunde tilrettelægge, forberede og diskutere med Ministeren kongelige Anordninger og Tjenestereglementer, og hvad ellers hører til til Gennemførelse af Militærordningens Bestemmelser, og desuden bidrage til at skabe Tryghed om de Kaserneforhold, under hvilke det unge Mandskab befinder sig, og om hele den Tilværelse, det faar i Soldatertjenesten. Jeg vilde sætte megen Pris paa, om man fra vore Modstanderes Side kunde give Tilslutning til en Tanke af denne Art.

Der er imidlertid i Forslaget endnu et Punkt, om hvilket jeg maa udtale mig. Det er Spørgsmaalet om Fordelingen mellem Landsdelene og dens Betydning udadtil. Jeg har allerede nævnt, at $\frac{2}{3}$ af Styrken lægges efter den nye Ordning over i Jylland, og man peger stadig paa Sydgrænsen som det Sted, der nu ligesom skal træde i den

københavnske Befæstnings Sted. Det er fra konservativ Side gennem Udtalelser af det konservative Partis Formand ude i Landet blevet hævdet, at dette er en Fravigen af den ligelige Neutralitet. Jeg for min Del tror ikke, at der fra Regeringens Side ligger noget Standpunkt, nogen Tendens i saa Henseende i dette Forslag. Naar jeg siger, at jeg ikke tror paa noget Standpunkt fra Regeringens Side til denne Sag, bør jeg maaske tilføje, at det overhovedet falder mig svært at sætte Begrebet Standpunkt i Forbindelse med den højtærede Regerings og Partiet Venstres Stilling. Det er mit Indtryk, at baade Partiet og Regeringen driver en Politik, der ikke sigter videre end til at holde det gaaende fra Dag til Dag og i saastort Omfang, som Forholdene tillader det, tilfredsstille de øjeblikkelige Stemninger i de store Landbrugskredse. Heller ikke paa dette Omraade tror jeg, der i Virkeligheden ligger nogen Tendens i det Forslag, der er stillet. Men det kan ikke undgaas, at det vil blive opfattet saaledes, det kan ikke undgaas, at naar vi hidtil har samlet alt herovre, naar vi hidtil har samlet det effektive Forsvar om København og nu samler det om Sydgrænsen, maa dette vanskeliggøre Udviklingen af en fredelig Stemning mellem den danske og den tyske Befolkning. Det er saaledes, at vi, i alt Fald i de nærmeste Aar, ikke har Grund til at tro den sydlige Grænse paa nogen Maade truet fra tysk Side, men disse Aar, hvor der i alt Fald militært og politisk er og kan være Ro mellem Danmark og Tyskland, burde bruges til det mest mulige bevidste Arbejde for en Udsoning mellem de to Folk, og dertil tror jeg ikke man virker, naar man giver det danske Militærvæsen den Karakter, det har faaet gennem dette Forslag.

Jeg tilføjer, at jeg heller ikke anser det for heldigt for Udviklingen i de paagældende Grænseegne, at der derned lægges de flest mulige militære Afdelinger med en stor Stab militære Befalingsmænd, Befalingsmandsskoler og alt, hvad dermed staar i Forbindelse. Jeg ønsker ikke her at sige noget, som er en Kritik overfor Befalingsmænds Optræden i saadanne Egne, men jeg tror, at Erfaringerne overalt i Verden bekræfter dette, at Tilstedeværelsen af et betydeligt Antal militære Befalingsmænd mildner ikke nationale Modsætninger, men skærper nationale Modsætninger. Derfor tror jeg, det vil være klogt for vort Forhold til vor mægtige Nabo mod Syd i kommende Tider — vor maaske hurtigere, end man venter, atter mægtige Nabo mod Syd —, om vi fra dansk Side ikke indrettede os paa at